

Posudek vedoucí práce k diplomové práci Mariany Formanové: MOŽNOSTI A MEZE REFLEXIVNÍHO DIALOGU VE VÝTVARNÉ VÝCHOVĚ NA 1. STUPNI ZŠ.

Mgr. Lucie Jakubcová Hajdušková, Ph.D.

Studentka si vybrala téma, které je velmi důležité a přínosné pro rozvoj didaktiky výtvarné výchovy. Reflexe je v každodenní praxi učitele výtvarné výchovy ještě stále opomíjenou sestrou tvorby, i když v současné době díky práci řady odborníků, o které se diplomantka také opírá, nabývá ve vyučování vyššího významu. Domnívám se, že reflexe a její vhodné využití ve vyučování je nástrojem, jak se výtvarná výchova může zbavit stereotypního označení „relaxační předmět“ a stát se tak v širším povědomí lidí předmětem poznávacím.

Autorka se nejprve pokusila za pomoci řady prostudované odborné literatury rozlišit pojmy reflektivní a reflexivní dialog. Diplomantka úspěšně zmapovala poměrně složité teoretické pozadí různých koncepcí výtvarné výchovy a porovnávala jejich pojetí reflexe. Jako výchozí bod pro své srovnávání si vybrala Slavíkův pojem reflektivní dialog (artefiletika). Přesto se na závěr druhé kapitoly, kde toto hledání vrcholí, může čtenář cítit poněkud ztracený. Bylo by vhodné na závěr tohoto textu poznatky shrnout a základní rozdíl se pokusit stručně formulovat.

V empirické části autorka představuje design své výzkumné sondy, nezapomněla na žádnou z podstatných informací a svou sondu dobře strukturovala. V textu práce představuje jen drobnou část svého působení v terénu (v roli výzkumnice – pozorovatelky / v roli vyučující), přesto vybírá zajímavé ukázky (výroky učitelek a žáků, záznamy reflexivních dialogů). Domnívám se, že se autorce podařilo nasbírat cenný datový materiál, který by bylo vhodné dále analyzovat a lépe propojit s předchozími teoretickými kapitolami práce. Teorie uvedená v prvních dvou kapitolách neslouží k tomu, aby byla jen následována, ale aby byla ověřována a revidována ověřenými zkušenostmi z praxe. Tato část práce by si zasloužila hlubší propracování.

Závěrečná část věnující se několika výtvarníkům a jejich vztahu k reflexi, působí od ostatních částí textu poněkud odtažitě. Pokud by se autorce podařilo výpovědi těchto autorů hlouběji analyzovat, jednak by rozpoznala nedorozumění, ke kterému během rozhovorů došlo (výklad díla není reflexe) a mohla by své poznatky zakomponovat jak do teoretické tak do empirické části textu (podnětný je rozhovor s M. Formanem).

V neposlední řadě musím autorku pochválit za obdivuhodně samostatnou práci na celém diplomovém úkolu. Práce je graficky úsporně a citlivě zpracovaná, v práci se nachází několik drobných překlepů (např. chybějící mezery), nebo drobných nesrovnalostí (např.: str. 42, J. Štech). Práce je čtivě napsaná, na vysoké jazykové úrovni, autorka cituje a uvedla seznam literatury podle bibliografické normy.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, 15. 8. 2013

Mgr. Lucie Jakubcová Hajdušková, Ph.D.